

בעניין:

נגד

הממונה על מעונות היום (הממונה).

החלטה-עיצוב ביצוע

בפני בקשה לפי סי' 55 לחוק הפיקוח על מעונות היום, התשע"ט-2018 (להלן – חוק הפיקוח) לעיצוב ביצוע על החלטת הממונה מיום 24 באוקטובר 2022 שלא לאפשר העסקתה של העוררת במעון יום לפעוטות (להלן – החלטת הממונה).

לפי החלטת הממונה, בבסיס ההחלטה – קיומו של הליך פלילי לעוררת בחשד לעבירה של התעללות פיזית/נפשית לאחראי בחסר ישע – סעיף 368 בחוק העונשין, התשל"ז-1977 מיום 15 בינואר 2022.

העוררת, בת 61 שלפי תיאורה עוסקת מזה כ-30 שנה בעבודה עם ילדים ונוער, טוענת לגבי נסיבות קיומו של ההליך הפלילי. לפי הטענה, האירוע בקשר אליו הוגשה תלונה למשטרה כנגד העוררת אירע בחודש ינואר 2022 בעת עבודתה במסגרת שיקומית לילדים. עוד טוענת העוררת, כי התנהלותה במהלך האירוע הייתה כמצופה ממנה, וכי האירוע דווח על ידי העוררת בהתאם לנהלים. עוד מתואר כי העוררת התייצבה במשטרה בקשר לאירוע בחודש יוני 2022, ושיתפה פעולה עם החקירה באופן מלא. עוד לפי הטענה, העוררת המשיכה לעבוד עם ילדים ונוער עד לקבלת החלטת הממונה.

עוד צורפו לבקשת העוררת:

1. מכתב מאת ב"כ רשת מעונות היום [REDACTED] אשר ביקשה את העסקת העוררת. בין היתר, מתואר שם כי העוררת החלה את עבודתה במעון של הרשת בחודש יוני 2021, כי היא "עושה את עבודתה נאמנה, במסירות רבה ותוך הקשבה לצרכי הילדים ומתן מענה הולם" וכי מפקחת חינוכית מטעם הרשת ממליצה בחום על המשך העסקתה של העוררת. עוד נטען כי גם מפקחת מטעם משרד החינוך אשר ביקרה במעון התייחסה בחיוב לעבודתה של העוררת.
2. מכתב מפרקליטות מחוז חיפה-פלילי, המעיד על כך שב"כ העוררת פנה לפרקליטות בבקשה לקדם הטיפול בתיק הפלילי הקיים לעוררת, וכי טרם התקבלה החלטת הפרקליטות בעניין.

כמו כן, בפני עמדה החלטת הממונה שניתנה לאחר שימוע בכתב בלבד, שם לא קיימת התייחסות כלשהי לטענות שהועברו לקראת קבלת ההחלטה ע"י רשת המעונות בה הועסקה העוררת והעוררת עצמה.

לגבי הצורך בעיצוב ביצוע, בהחלטות קודמות שניתנו על-ידי הוועדה ועל ידי פירטנו בדבר הקושי של עוררות לחזור למקום העבודה לאחר שנאלצו להיפלט ממנו, זאת כיוון שאין באפשרות מעונות היום שאינם זכאים לסבסוד ישיר מהמדינה עבור פעילותם להחזיק תקנים לא מאוישים. לא ניתן גם להתעלם מהעובדה שעובדות המעונות, ברוב הגדול של המקרים, מועסקות ללא רשת ביטחון תעסוקתית וכלכלית למעט המסגרות הכלליות דוגמת הביטוח הלאומי (זאת בניגוד למשל לעובדי הוראה).

במקרה המסוים ראוי להתייחס גם לכך שהחלטת הממונה התקבלה בסוף אוקטובר, בעוד שהעוררת החלה בעבודתה במעון במהלך יוני. במהלך תקופה זו החלה שנת לימודים חדשה במעונות היום, תקנים אוישו וצוותים נקבעו.

מידת הפגיעה בעוררת שעשויה להיגרם בתקופת שעד הדיון בפני הוועדה, עלולה להיות קריטית להמשך עבודתה של העוררת ואפשרות חזרתה למקום העבודה. גם לא ניתן להתעלם שבגילה של העוררת כל קושי בשוק העבודה מועצם עוד יותר, ובקבוצת הגיל המסוימת של העוררת יש רבים ללא הסדרים סוציאליים מספקים במקרה של היפלטות משוק העבודה.

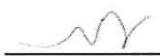
אזכיר, כי העוררת עובדת במערכת מפקחת עם עובדות צוות נוספות בכל כיתת מעון, וכי לא הובאה בפני טענה לתקלה קודמת מסוג כלשהו בעבודתה של העוררת.

חוק הפיקוח מייצר הסדרים חדשים, הסדרים אלה מופעלים באופן משמעותי על אוכלוסייה שכירה בשכר נמוך ללא רשת ביטחון תעסוקתית וסוציאלית, וזאת כאשר יש קשיים חוקיים ובירוקרטיים בהעברת מידע הכרחי לצורך קבלת החלטות מושכלות, למשל מידע בדבר תיקי חקירה פתוחים.

בתווך הזה ועדת הערר נאלצת פעמים רבות לשים עצמה כבוחנת "כליות ולב" הגם שמדובר במעמד מאוד לא נוח. בשלב זה, כל שנבחן על ידי הוא המשמעות של אישור או שלילה של עיכוב ביצוע החלטת הממונה עד לדיון בפני ועדת הערר.

נוכח כל אלה, ובפרט נוכח העובדה שהחלטת הממונה לא התייחסה לטענות המסוימות שהועלו בעניינה של העוררת אלא התבססה על רוחבית ביחס לעבירות המצויות בחלק א' לנוהל בדיקת רישום פלילי, אני מורה בהתאם לסמכותי לפי חוק בתי דין מנהליים, התשנ"ב-1992, על עיכוב ביצוע ההחלטה עד ליום 31 בינואר 2023. עד למועד זה התיק יובא לדיון בערר בפני הוועדה.

ניתנה היום, יום שלישי י"ד חשון תשפ"ג (08 נובמבר 2022), בהעדר הצדדים.

ענת חיים, עו"ד
יו"ר ועדת הערר